

ASKO Rogaland AS
Postboks 50
4064 STAVANGER

Vår dato: 01.03.2017
Vår ref.: 201305556-110 / 201305555-92
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Marte Lundsbakken
22 95 90 38/many@nve.no

ASKO Rogaland AS – Godkjenning av detaljplaner for Skurvenuten og Tindafjellet vindkraftverk – Gjesdal kommune, Rogaland fylke

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til detaljplaner for Skurvenuten og Tindafjellet vindkraftverk av 11.11.2016 og tilleggsopplysninger av 11.1.2017, samt søknad om økt installert effekt i Tindafjellet vindkraftverk av 11.11.2016.

Saken er behandlet med hjemmel i energiloven § 3-1 og vilkårene som er gitt i anleggskonsesjonene av 19.5.2014 og 20.5.2014.

Sammendrag

NVE har i dag godkjent framlagte detaljplaner for Skurvenuten og Tindafjellet vindkraftverk i Gjesdal kommune. Etter NVEs vurdering medfører ikke utbyggingsløsningene som er lagt fram nye vesentlige virkninger for miljø og samfunn sammenlignet med konsesjonsvedtaket. NVE har samtidig fattet vedtak om at den installerte effekten i Tindafjellet vindkraftverk kan økes fra 10 MW til 10,35 MW.

NVE mener det er positivt at støyvirkninger og virkninger for kommunale planer er redusert sammenlignet med utbyggingsløsningen som var skissert i konsesjonssøknaden. Vi forutsetter at konsesjonær fortsetter dialogen med støy- og skyggekastmottakere med beregnet omfang over grenseverdiene, og har satt vilkår til godkjenningen om at oppdatert status for avbøtende tiltak skal forelegges NVE før oppsetting av vindturbinene.

Vi minner om at anleggsarbeidet ikke kan igangsettes før NVE har godkjent detaljplaner for nettilknytningene og miljø-, transport- og anleggsplaner (MTA) for anleggene.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

1.	Bakgrunn	2
2.	Endringer i utbyggingsløsningene	3
2.1.	Skurvenuten vindkraftverk	3
2.2.	Tindafjellet vindkraftverk	4
3.	Innkommne merknader	4
3.1.	Merknader til Skurvenuten vindkraftverk	5
3.2.	Tiltakshavers kommentarer til merknader til Skurvenuten vindkraftverk	7
3.3.	Merknader til Tindafjellet vindkraftverk	7
4.	NVEs vurdering av detaljplanene for Skurvenuten vindkraftverk og Tindafjellet vindkraftverk ..	9
4.1.	Naturmangfold	9
4.2.	Støy	10
4.3.	Skyggekast	11
4.4.	Forholdet til kommunale planer	12
4.5.	Om krav om ny konsesjonsvurdering	14
5.	NVEs vurdering av økt installert effekt i Tindafjellet vindkraftverk	15
6.	Vedtak	15

1. Bakgrunn

NVE ga anleggskonsesjon til ASKO Rogaland AS (ASKO) for å bygge og drive Skurvenuten vindkraftverk den 19.5.2014. Vedtaket ble ikke påklaget, og er derfor endelig.

NVE ga anleggskonsesjon til ASKO for å bygge og drive Tindafjellet vindkraftverk den 20.5.2014. Vedtaket ble påklaget, men klagen ble avvist av NVE da den ikke ble sendt innen klagefristen. NVEs avvísing av klagen ble ikke påklaget. Konsesjonen er derfor endelig.

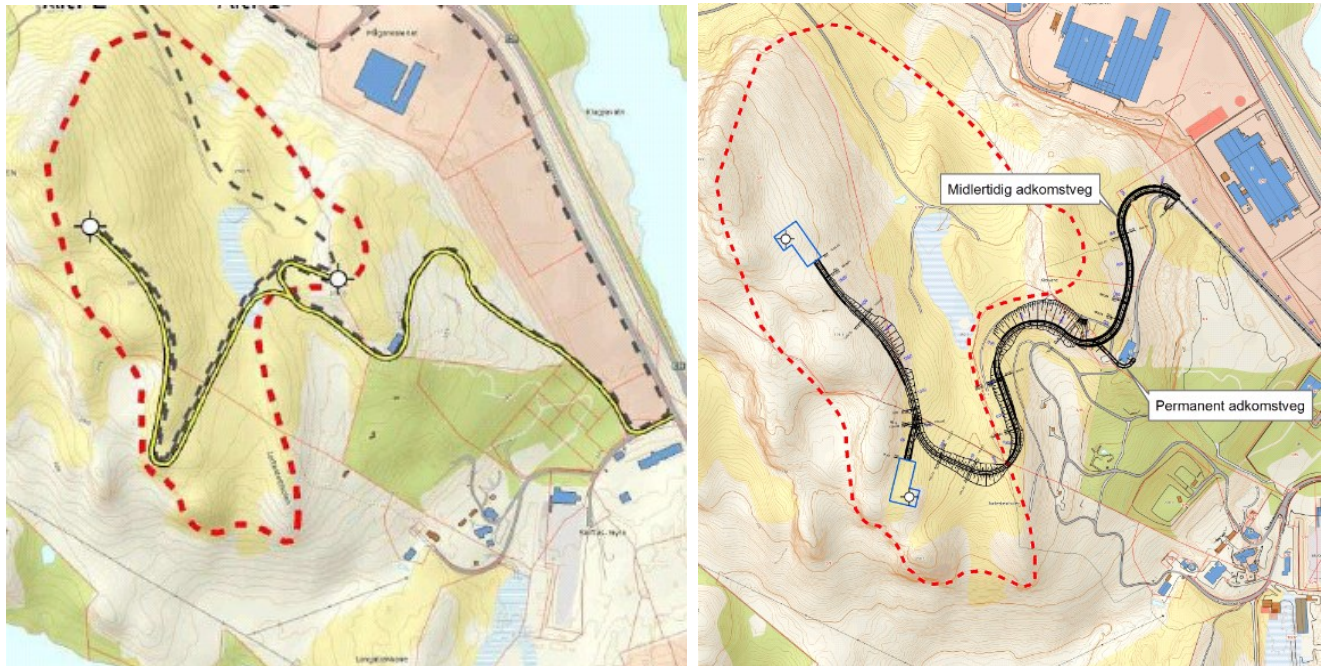
I henhold til konsesjonene skal det utarbeides en detaljplan som viser tiltakets endelige utforming. Dersom endringer av tiltaket medfører vesentlige endrede virkninger sammenlignet med det som fremgikk av konsesjonssøknaden, skal dette vurderes i detaljplanen.

Detaljplaner for turbinposisjoner, oppstillingsplasser, internveier og adkomstvei er nå oversendt NVE. ASKO har i brev av 17.10.2016 opplyst om at planendringssøknader og detaljplaner for nettilknytningene vil oversendes senere, og at det vil utarbeides miljø-, transport- og anleggsplaner (MTA) i etterkant av dette. NVE har i brev av 8.11.2016 bekreftet en slik oppdeling av detaljplan og MTA. I den sammenheng viser NVE til at det i konsesjonene er lagt opp til at detaljplanen kan behandles før MTA.

I brev av 11.11.2017 søker ASKO også om en mindre økning i installert effekt i Tindafjellet vindkraftverk fra 10 MW til 10,35 MW.

2. Endringer i utbyggingsløsningene

2.1. Skurvenuten vindkraftverk

Figur 1: Utbyggingsløsning for Skurvenuten vindkraftverk i konsesjonssøknaden (t.v.) og i detaljplanen (t.h.)

Utbyggingsløsningen for Skurvenuten vindkraftverk som er lagt fram i detaljplanen er endret sammenlignet med det som lå til grunn for konsesjonssøknaden, jf. figur 1 over. Traseen for adkomstveien er justert, og det ene turbinpunktet er flyttet fra østre til søndre del av planområdet. Som følge av dette er internveiene også endret. I den justerte utbyggingsløsningen er det ifølge ASKO tatt hensyn til det regulerte industriområdet Skurve Nord, framtidig avsatt industriområde i kommuneplanen, nedslagsfeltet for Langavatnet, eksisterende 300 kV linje, avstand til omkringliggende boliger og fritidsboliger samt tekniske underlag fra turbinleverandør.

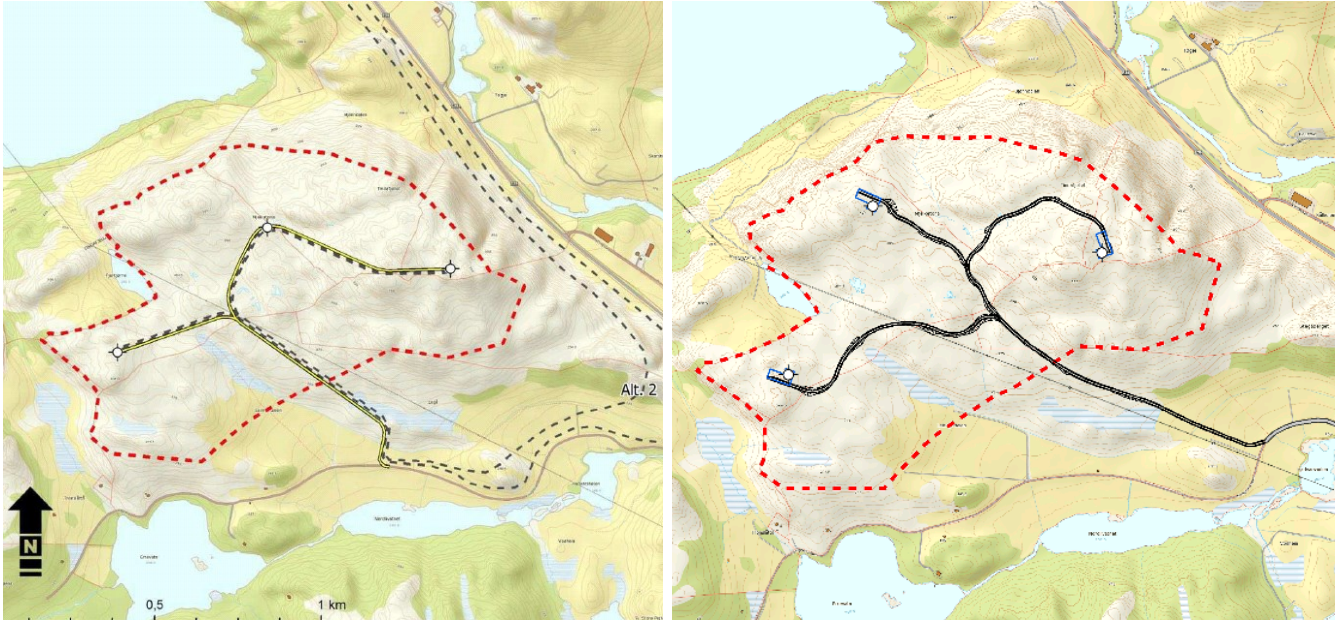
Skurvenuten vindkraftverk er planlagt med en samlet installert effekt på 6,9 MW. Det etableres to turbiner av typen Vestas V117 med installert effekt 3,45 MW. Disse har en totalhøyde på 150 m. Dette tilsvarer turbinantall og -dimensjonene som ble lagt til grunn i konsesjonssøknaden. Turbinene vil utstyres med serrations (øyevipper) som reduserer kildestøyen. I konsesjonssøknaden var det lagt til grunn en kildestøy fra turbinene på $L_{WA} 105,1 \text{ dBA}^1$ mens turbinene i detaljplanen har et kildestøynivå på $L_{WA} 102,8 \text{ dBA}$.

Detaljplanen viser at det vil bygges cirka 200 m mindre ny vei nå enn i utbyggingsløsningen i konsesjonssøknaden (totalt ca. 1,2 km). Vegbredden vil være 4,5 m pluss 0,5 m vegskulder på hver side. Total trasébredde inkludert grøfter vil bli ca. 10 m. Fra E39 vil eksisterende vei benyttes som adkomstvei frem til der denne svinger opp til venstre. Herfra vil det bygges en ny midlertidig vei frem til eksisterende vanntårn/høydebasseng og ny permanent vei herfra til planområdet (se fig. 1). Den midlertidige delen av veitraseen tilbakeføres når industriområdet Skurve Nord er opparbeidet i henhold til vedtatt reguleringsplan. Da vil i stedet veitraseen som inngår i reguleringsplanen benyttes som adkomstvei på strekningen opp til eksisterende vanntårn/høydebasseng. Bakgrunnen for at den regulerte

¹ L_{WA} angir A-veiet lydeffektnivå som utstråles fra en vindturbin, mens L_{den} angir A-veiet ekvivalent støynivå for dag-kveld-natt med 10 dB / 5 dB ekstra tillegg på natt / kveld.

veitraseen ikke kan bygges nå og benyttes i anleggsfasen, er at den ikke kan brukes til transport av vindturbiner.

2.2. Tindafjellet vindkraftverk

Figur 2: Utbyggingsløsning for Tindafjellet vindkraftverk i konsesjonssøknaden (t.v.) og i detaljplanen (t.h.)

Utbyggingsløsningen for Tindafjellet vindkraftverk som er lagt fram i detaljplanen er endret sammenlignet med det som lå til grunn for konsesjonssøknaden, jf. figur 2 over. Traseen for adkomstveien og internveien er justert, og det midtre turbinpunktet er flyttet litt mot nordvest. Den justerte utbyggingsløsningen er et resultat av innspill fra grunneiere, hensynet til nedslagsfeltet for Langavatnet, eksisterende 300 kV linje, avstand til omkringliggende boliger og fritidsboliger samt tekniske underlag fra turbinleverandør.

ASKO søker om å øke den installert effekten i Tindafjellet vindkraftverk fra 10 MW til 10,35 MW. Det vil etableres tre turbiner av typen Vestas V117 med installert effekt 3,45 MW. Disse har en totalhøyde på 150 m. I konsesjonssøknaden var det lagt til grunn tre turbiner med totalhøyde 152 m. Turbinene vil utstyres med serrations (øyevipper) som reduserer kildestøyen. I konsesjonssøknaden var det lagt til grunn en kildestøy fra turbinene på L_{WA} 105,5 dBA mens turbinene i detaljplanen har et kildestøynivå på L_{WA} 102,8 dBA.

Detaljplanen viser at det vil bygges cirka 800 m mindre ny vei nå enn i utbyggingsløsningen i konsesjonssøknaden (totalt ca. 2,5 km). Vegbredden vil være 4,5 m pluss 0,5 m vegskulder på hver side. Total trasébredde inkludert grøfter vil bli ca. 10 m. I tillegg vil eksisterende vei som skal benyttes som adkomstvei frem til der ny vei starter oppgraderes (en strekning på ca. 800 m).

3. Innkomne merknader

NVE sendte detaljplanene på høring til Gjesdal kommune, Statens Vegvesen, Statnett, IVAR IKS og grunneiere i brev av 28.11.2016. Høringsfristen ble satt til 19.12.2016. Vi ba ASKO underrette naboer som i følge beregningene får støy eller skyggekast over gjeldende grenseverdier om høringen og høringsfristen. NVE avholdt møte med Gjesdal kommune om høringen 6.12.2016.

Det har kommet inn fire uttalelser til Skurvenuten vindkraftverk og tre til Tindafjellet vindkraftverk.

3.1. Merknader til Skurvenuten vindkraftverk

Gjesdal kommune viser i brev av 19.12.2016 til at formannskapet i sak 045/16 den 2.6.2016 avsto en søknad fra ASKO om dispensasjon fra reguleringsplaner og kommuneplanen for etablering av Skurvenuten vindkraftverk. Kommunen skriver at detaljplanen som nå er lagt fram ikke er i tråd med det som ble behandlet 2.6.2016, og at kommunen ikke har mottatt ny søknad om dispensasjon. Kommunen mener det hadde vært ønskelig at NVE utsatte behandlingen av detaljplanen til dispensasjonen var gitt, for å sikre at godkjenningen av detaljplanen er sammenfallende med dispensasjonen.

Bakgrunnen for at kommunen avsto søknaden om dispensasjon 2.6.2016, er at hensynene bak reguleringsplanene og arealformålene i kommuneplanen blir vesentlig tilsidesatt, og at ulempene med å gi dispensasjon er klart større enn fordelene. Sammenlignet med det som lå til grunn i dispensasjonssøknaden, mener kommunen veiframføringen i detaljplanen vil gi noe mindre virkninger for det regulerte næringsområdet Skurve Nord. Samtidig påpeker kommunen at høydeforskjellen mellom den permanente adkomstveien og utsprengt høydenivå innenfor felt 4D i reguleringsplanen vil bli 40 m, noe som innebærer at det ikke kan sprenges helt inntil bunnen på veifyllingen.

Kommunen gjør oppmerksom på at adkomstveien berører et område som i kommuneplanen er avsatt til framtidig næringsområde (gnr./bnr. 3/30, grunneier Skurve Eiendom AS). Den delen av adkomstveien som går igjennom dette arealet vil redusere størrelsen på det framtidige næringsområdet og setter begrensninger på næringsarealet når det skal reguleres, herunder mulighet for sammenheng mellom Skurve Nord og det nye området til Skurve Eiendom AS. Kommunen viser i den forbindelse til at de har et overordnet ansvar for å tilrettelegge for god arealbruk og helhetlige løsninger, uavhengig av hvem som er eier arealene.

Enkelte bolighus nord for Skurvenuten og klubbhuset til Skytterlaget vil få skyggekast over grenseverdiene. Kommunen legger til grunn at ASKO har varslet disse slik at de har hatt mulighet til å uttale seg til planen, og forutsetter at NVE stiller nødvendige krav slik at omfanget kommer under anbefalte grenseverdier. Videre viser kommunen til at næringstomtene på Skurve Nord vil få støy- og skyggekast over grenseverdiene. Næringsområdet omfattes ikke av støyretningslinjen T-1442, men anses som skyggefølsom bebyggelse i NVEs anbefalinger. Kommunen skriver at de finner det noe underlig at framtidige bygg i området ikke skal vurderes i forbindelse med skyggekast, og at utformingen av disse byggene i stedet må tilpasses skyggekastvirkninger fra vindturbinene.

Statens vegvesen skriver i brev datert 13.12.2016 at detaljplanen ikke berøres deres interesser direkte, men minner om at tiltakshaver må søke dem om tillatelse til spesialtransport og fastlegging av kjørerute i god tid før planlagt transport. Videre forutsetter Statens Vegvesen at de får detaljplan for nettilknytning på høring.

CE Næring AS v/ Kluge Advokatfirma (Bjelland) uttaler seg i brev av 19.12.2016. Selskapet er grunneier på gnr./bnr. 3/87 og 3/91 innenfor planområdet. Disse eiendommene inngår i det regulerte område Skurve Nord, og det ble startet med masseuttak for planering av framtidige næringstomter på eiendommene i 2013. Følgende framgår av oppsummeringen av uttalelsen:

"Det konstateres at planene om et marginalt vindkraftverk, som en av landets store matvaregrossister skal benytte i markedsføringsøyemed, er med på å ødelegge forutsetningene for utbygging av et større næringsområde i Gjesdal. Bjelland er feilaktig ikke behandlet som part i konsesjonsvedtaket. Forholdet til vedtatt reguleringsplan og andre overordnede planer er knapt nok behandlet i konsesjonsvedtaket.

Bjelland har innrettet og investert i tillit til vedtatt reguleringsplan.

Forslaget til detaljplan som nå foreligger er ikke egnet til å berolige Bjelland.

Forslaget til detaljplan som nå foreligger, «sementerer» de feil som er begått tidligere. Det konstateres at verken NVE eller ASKO er villige til å vente på endelig dispensasjonsbehandling av ASKOs planer i kommunen.

Jeg ber om at forslaget til detaljplan i den skikkelse det foreligger, blir avvist.

- Detaljplanen må utarbeides på adekvat kartgrunnlag*
- Detaljplanen kan ikke behandles før det foreligger dispensasjonsvedtak i Gjesdal kommune, og klagebehandling av et slikt vedtak er avsluttet.*
- ASKO og ASKOs konsulenter må, i samsvar med NVEs forutsetninger, ta kontakt med Bjelland for å få til en adekvat vurdering av støy, skyggekast og eventuelle begrensninger i sprengningsaktivitet."*

Det framgår av uttalelsen at Bjelland mener endringene i utbyggingsløsningen er så store at de utløser konsesjonsplikt. Selskapet viser til at den ene turbinen er flyttet 350-400 m, og mener støy- og skyggekastvirkninger for det framtidige næringsområdet som følge av dette bør vurderes i et konsesjonsvedtak heller enn i en detaljplan. Videre skriver Bjelland at veiløsningen er vesentlig omarbeidet og gir store virkninger for utnyttelsen av det regulerte næringsområdet. I brev datert 24.10.2016 skriver Bjelland at den permanente delen av adkomstveien vil føre til at ca. 30 daa av den søndre delen av det regulerte næringsområdet ikke kan opparbeides i henhold til planen.

Forøvrig viser Bjelland til brev datert 14.3.2016, 9.5.2016, 31.5.2016², 26.9.2016 og 24.10.2016 hvor selskapets argumenter i saken utdypes ytterligere.

I brevet datert 24.10.2016 framgår det at Bjelland har avtale med Kjell Skurve om å erverve parsell på 200 daa av gnr./bnr. 3/4, inkludert arealet hvor den nordre vindturbinene er plassert. Det framgår videre av brevet datert 14.3.2016 at bakgrunnen for dette ervervet er at det som følge av steinknusevirksomheten og skjæringer med høyde 30-40 m er påregnelig at dette arealet kan rase ut.

Kjell Skurve v/ Haver Advokatfirma Ans skriver i brev datert 14.12.2016 at han motsetter seg vindkraftprosjektet slik det er utformet i detaljplanen, og anmoder NVE om å ikke godkjenne planen. Skurve opplyser at han aldri har blitt kontaktet av ASKO for å diskutere ulike utbyggingsløsninger, og reagerer på opplysninger i detaljplanen om at det er gjennomført befaringer i planområdet hvor grunneiere har deltatt. For øvrig viser han til merknadene til ASKOs dispensasjonssøknad, datert 19.2.2016, som fastholdes.

I uttalelsen datert 19.2.2016 framgår det at Skurves eiendom (gnr./bnr. 3/4) grenser til det regulerte området Skurve Nord. Skurve skriver at det er påregnelig at en framtidig utvidelse av næringsområdet vil skje på hans eiendom. Han mener videre at eiendommen ikke er egnet for etablering av vindkraftverk, da masseuttaket vil medføre støy, støv og rystelser samt fare for at deler av eiendommen raser ut som følge av skjæringer og store høydeforskjeller.

² NVE antar at det her menes brev datert 31.3.2016. Vi ba i e-post av 21.12.2016 om å få brevet oversendt dersom denne antakelsen ikke stemmer, og har i etterkant ikke mottatt noe brev datert 31.5.2016.

3.2. Tiltakshavers kommentarer til merknader til Skurvenuten vindkraftverk

ASKO skriver i brev datert 11.1.2017 at de har god dialog med eier av gnr./bnr. 3/30. Trasé og helning på adkomstveien gjennom denne eiendommen er i tråd med ønske fra grunneier for å tilrettelegge utviklingen av det framtidige næringsområdet. ASKO har lagt ved et brev fra grunneieren datert 9.1.2017 som bekrefter dette.

Når det gjelder kontakt med Kjell Skurve, skriver ASKO at han var invitert til befaring 18.9.2014 og har mottatt informasjon på lik linje med andre berøre interesser. ASKO viser til at de fysiske inngrepene på Skurves eiendom i liten grad er endret sammenlignet med utbyggingsløsningen i konsesjonssøknaden. De viser til at det ikke foreligger kommunale planer som inkluderer en utvidelse av næringsområdet på Skurves eiendom. Videre viser ASKO til § 2.3 i reguleringsbestemmelsene, og legger til grunn at Bjelland iverksetter nødvendige sikringstiltak slik at opparbeidelsen av næringsområdet ikke medfører skader på naboeiendommene, herunder Skurves eiendom.

I følge ASKO deltok Bjelland på nevnte befaring. Under befaringsen ble det orientert om konsesjonsvedtaket og detaljplanleggingen. ASKO skriver at det har vært flere møter mellom ASKO, Bjelland og Gjesdal kommune i etterkant av befaringsen for å forsøke å finne en minnelig løsning, men at partene ikke har kommet til enighet.

ASKO skriver at de har gjort betydelige endringer i utbyggingsløsningen for å ta hensyn til Bjellands interesser i området, og mener det er mulig med en sameksistens mellom vindkraftverket og det framtidige industriområdet. Den østlige turbinene er flyttet ut av det regulerte området, veinettet er i all hovedsak lagt utenfor området eller i samme trasé som regulert vei.

De viser til at den utbyggingsløsningen som nå er lagt fram beslaglegger 3,75 daa, ikke 30 daa, og at dette tilsvarer ca. 1,8 prosent av det regulerte området. På bakgrunn av dette mener ASKO at Skurvenuten vindkraftverk ikke vesentlig tilsidesetter formålet med reguleringsplanen.

Når det gjelder støy- og skyggekastvirkninger for den framtidige næringsbebyggelsen, viser ASKO til at beregninger av dette ble oversendt Bjelland i forbindelse med høring av den første dispensasjonssøknaden. ASKO skriver at de vil oppdatere skyggekastberegningene når konkrete utbyggingsplaner foreligger.

ASKO opplyser at grunnlagte for vurdering av virkninger av Bjellands sprengningsvirksomhet er hentet fra Bjellands søknad om driftskonsesjon.

Til vegvesenets uttalelse skriver ASKO at de vil søke Statens vegvesen om tillatelse til spesialtransport.

3.3. Merknader til Tindafjellet vindkraftverk

Gjesdal kommune viser i brev av 19.12.2016 til at det er gitt dispensasjon for etablering av Tindafjellet vindkraftverk. Kommunen legger til grunn at NVE opprettholder og ev. komplementere vilkårene som er satt i dispensasjonen. Kommunen skriver at vindkraftverket medfører støy under grenseverdien på L_{den} 45 dB(A) for noen boliger langs E39, men at disse også får biltrafikkstøy fra E39. Kommunen ber derfor NVE vurdere om de oppgitte støynivåene er korrekte. Videre legger kommunen til grunn at hytter som ligger i gul støysone vil bli ivarettatt ved at NVE setter vilkår. Når det gjelder skyggekast skriver kommunen at dette er en ulempe ved tiltaket som berører mange, selv om omfanget er under anbefalte grenseverdier.

Statens vegvesen viser i brev datert 13.12.2016 til at det i kommunes vedtak om dispensasjon er satt vilkår om at utvidelsen av eksisterende vei under E39 må oversendes og godkjennes av Vegdirektoratet før anleggsarbeidet med veien kan igangsettes. Den framlagte detaljplanen har ikke et tilstrekkelig

detaljeringsnivå, og Statens vegvesen skriver at krav om oversendelse av byggeplaner og godkjenning fra Vegdirektoratet må ivaretas.

Videre minner Statens vegvesen om at tiltakshaver må søke dem om tillatelse til spesialtransport og fastlegging av kjørerute i god tid før planlagt transport, og forutsetter at de får detaljplan for nettilknytning på høring.

Hytteiere sør for Tindafjellet v/ Advokatene Stokkeland, Sørensen og Skjefrås DA viser i brev datert 16.12.2016 til vedlegg 4 til detaljplanen, hvor det framgår at ASKO er i dialog med hytteeierne sør for Tindafjellet med det formål å inngå minnelig avtale om kompensasjon for støyulempene som følge av etablering av prosjektet. Hytteeierne anmoder NVE om å ikke godkjenne detaljplanen før det er oppnådd enighet om minnelig avtale om kompensasjon til hytteeierne sør for Tindafjellet, da de mener de vil ha begrenset mulighet til å oppnå reell kompensasjon etter at en godkjenning er gitt.

Hytteeierne viser til at én hytte vil få støy over grenseverdien på L_{den} 45 dB(A) og at de andre ligger tett opptil denne verdien. De skriver at støyestimat er svært usikre, og at faktisk støynivå ofte blir mye verre enn det som legges til grunn ved behandling av søknader om konsesjon. Angivelsen av støynivå med inntil én desimal mener de gir inntrykk av en nøyaktighetsgrad som ikke er reell.

Videre skriver de at støyplager fra blant annet Lista vindkraftverk har ledet til en anbefaling fra Transportøkonomisk institutt om å innføre en minsteavstand på 1000 m fra vindturbiner til nærmeste bolig/fritidsbolig, og at dette samsvarer med utviklingen i andre land med erfaring med vindturbiner. Hytteeierne legger videre vekt på at deres fritidseiendommer er etablert for stillhet og rekreasjon, og at vindturbinene vil medføre potensial for støyvirkninger døgnet rundt hele året.

3.4. Tiltakshavers kommentarer til de innkomne merknadene til Tindafjellet

ASKO skriver i brev datert 11.1.2017 at de vil forholde seg til kravet om at plan- og byggetegninger for utbedring av den kommunale veien under E39 må godkjennes av Vegdirektoratet før arbeidet kan igangsettes, og søke Statens vegvesen om tillatelse til spesialtransport.

Når det gjelder avbøtende tiltak for støyulempene som påføres fritidseiendommer sør for planområdet, skriver ASKO at de har som mål å inngå minnelig avtale med disse. ASKO skriver at de har foreslått kompensasjon knyttet til konkrete støyreducerende tiltak ved de aktuelle fritidsboligene. De opplyser å ha avvist krav om dekking av redusert markedsverdi, med bakgrunn i at de mener kompensasjonen bør stå i rimelig forhold til ulempene og være konkret knyttet til støyreducerende tiltak, ikke ev. verdiforringelse.

3.5. Tilleggsopplysninger for begge prosjektene

På anmodning fra Gjesdal kommune oversendte ASKO kartgrunnlag til kommunen og NVE i e-post av 8.12.2016, der detaljplanen for Skurvenuten vindkraftverk var inntegnet på reguleringsplankartet samt høydeprofiler. Denne informasjonen er lagt til grunn for kommunens uttalelse av 19.12.2016. Bjelland har også etterspurt dette materialet i sin uttalelse. NVE oversendte kartene samt annen etterspurt informasjon til Bjelland v/ Kluge advokatfirma 21.12.2016 med frist for ev. kommentarer 6.1.2017. I sitt svar av 6.1.2017 skriver Bjelland at etablering av Skurvenuten vindkraftverk er svært inngripende og alvorlig for selskapets interesser.

NVE ba i e-post datert 21.12.2016 om oppdaterte støyberegninger for begge prosjektene. ASKO har i brev av 11.1.2017 oversendt et notat datert 10.1.2017 med nye beregninger. Notatet inkluderer også en tilleggsvurdering av forholdet mellom adkomstveien til Skurvenuten og sprengningsaktivitet i området.

NVE sendte notatet til Gjesdal kommune og Bjelland AS 26.1.2017 med frist for ev. kommentarer 7.2.2017.

Bjelland viser i brev av 7.2.2017 til at traseen for adkomstvei er endret sammenlignet med konsesjonssøknaden og mener denne endringen er konsesjonspliktig, jf. NVEs *Rettleiar for utarbeiding av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) for vindkraftverk (2016)* kap. 1.2 hvor det framgår at “*Normalt vil det vere ei konsesjonspliktig endring dersom traséen for tilkomstveg eller kraftleidning blir endra slik at areal som ikkje er undersøkt i konsekvensutreiingane blir teke i bruk.*”. Bjelland viser til at adkomstveien skal etableres på en løsmassefylling med en høy skjæring ned mot næringstomtene, og skriver at dette har store virkninger for det regulerte næringsarealet. Vedlagt uttalelsen ligger en e-post fra Dimensjon Rådgivning AS hvor det framgår at skjæringsfoten må trekkes vesentlig inn på tomt nr. 8 og 9 som følge av adkomstveiens arealbeslag. Berørt areal er i følge vedlegget om lag 19,8 daa.

ASKO skriver i e-post av 14.2.2017 at tykkelsen og stabiliteten til løsmasselaget innenfor det regulerte området der adkomstveien skal etableres vil undersøkes før anleggsarbeidet igangsettes for å sikre at nødvendige sikringstiltak kan iverksettes.

4. NVEs vurdering av detaljplanene for Skurvenuten vindkraftverk og Tindafjellet vindkraftverk

4.1. Naturmangfold

Det framgår av detaljplanen at det er påvist en ropende hubro-hann ca. 1 km fra nærmeste vindturbin. Konsulentrapporten anbefales at ev. sprengningsaktivitet i størst mulig grad legges utenom hekkeperioden for hubro for å redusere mulige virkninger av anleggsarbeidet. Videre framgår det at det blir behov for oppgradering av eksisterende vei fra E39 til ny vei opp til Tindafjellet. Breddedeutvidelsen av denne veien vil skje innenfor 10 metersbeltet til Kjedlandsåna, som er en del av det vernede Figgjovassdraget.

Gjesdal kommune har gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel og samtykke til midlertidig omdisponering av dyrka/dyrkbar mark for etablering av Tindafjellet vindkraftverk. I vedtaket er det satt vilkår om at *"høylytt aktivitet som sprengning m.m må unngås i hekkesesongen for hubro"*.

Etter NVEs vurdering innebærer ikke endringene i arealbruken som er lagt fram i detaljplanen vesentlige negative virkninger for naturmangfold, herunder hubro. NVE forutsetter at tiltakshaver følger opp Gjesdal kommunes vedtak om dispensasjon og omdisponering av areal for Tindafjellet med tilhørende vilkår, gjengitt i vedlegg 3. Restriksjonene i sprengningsaktivitet bør omtales i miljø-, transport- og anleggsplanen for vindkraftverket.

Med bakgrunn i den pågående sprengningsaktiviteten på Skurve som en del av realiseringen av reguleringsplan Skurve Nord, er det etter NVEs vurdering ikke relevant å pålegge samme restriksjon i tidspunkt for ev. sprengning ved etablering av Skurvenuten vindkraftverk. NVE viser til at det ikke er satt noe slikt vilkår i reguleringsbestemmelsene.

NVE forutsetter at konsesjonær kontakter NVE v/ seksjon for vassdragsinngrep for å avklare om utbedringen av eksisterende vei til Tindafjellet utløser konsesjonsplikt, jf. vannressursloven § 8. Hvordan utbedringen er planlagt gjennomført må videre beskrives i MTA-planen for Tindafjellet vindkraftverk.

For alle vedtak som berører naturmangfold skal de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven kap. II legges til grunn. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven er blitt vurdert i

konsesjonsbehandlingen av tiltakene. De innsendte planene er innenfor de rammene som er vurdert i konsesjonene, og konkretiserer hvordan anleggene skal bygges.

I henhold til § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Påvirkningen av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10.

Gjennom konsekvensutredning og konsesjonsbehandling er disse forholdene belyst og vurdert. NVE har i forbindelse med behandlingen av detaljplanen gjort søk i Artskart og Naturbase for å sikre at den kunnskapen som ligger til grunn er korrekt og oppdatert. NVE anser at kravet i § 8 om at vedtaket i hovedsak skal bygge på eksisterende kunnskap, samt at kravet til vurdering av økosystemtilnærming og samlet belastning i § 10, er oppfylt i konsesjonsprosessen.

NVE mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkningen tiltaket kan ha for naturmangfoldet, og at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke tillegges vekt.

Når det gjelder naturmangfoldloven §§ 11 og 12, viser NVE til den kommende behandlingen av miljø-, transport- og anleggsplanene for tiltakene.

4.2. Støy

I detaljplanen er det beregnet støyvirkninger av de endrete utbyggingsløsningene i detaljplanen i tråd med tidligere veileder for beregning av støy (TA-2115). NVE ba i e-post av 21.12.2016 om tilleggsberegninger i tråd med gjeldende veileder for beregning av støy (M-128). Disse beregningene viser at to fritidsboliger sør for Tindafjellet vindkraftverk vil bli berørt av et støynivå på ca. L_{den} 46 dBA, som er like over den anbefalte grenseverdien på L_{den} 45 dBA. Den ene av disse er i følge detaljplanen en sammenrast hytte. Den fremlagte utbyggingsløsningen for Skurvenuten vindkraftverk vil i følge beregningene føre til at skytterlagets klubbhus berøres av støy over grenseverdien på L_{den} 45 dBA. I følge detaljplanen er ikke klubbhuset i jevnlig bruk til fritidsformål.

Gjesdal kommune ber NVE vurdere om beregnet støynivå for boligene langs E39 er korrekt, gitt at disse også vil berøres av veitrafikkstøy. Kommunen legger til grunn at hytteeiere i «gul sone» blir ivaretatt ved at NVE setter vilkår. Hytteeiere sør for Tindafjellet ber om at NVE ikke godkjenner detaljplanen før det er oppnådd enighet om minnelig avtale om kompensasjon for støyulemper, da dette kan påvirke deres mulighet til å oppnå reell kompensasjon. De legger vekt på at støyestimat er usikre og at støyplager fra blant annet Lista vindkraftverk har ledet til en anbefaling fra Transportøkonomisk institutt om å innføre en minsteavstand på 1000 m fra vindturbiner til nærmeste bolig/fritidsbolig. Bjelland mener endringene i støyvirkningene er så store at det utløser konsesjonsplikt.

NVE konstaterer at den siste støyberegningen viser at utbyggingsløsningene som er lagt frem i detaljplanene har redusert antallet boliger og fritidsboliger som berøres av støynivåer over grenseverdien, sammenlignet med utbyggingsløsningene som inngikk i konsesjonssøknadene.

Det framgår av støyberegningen at den er en «verste-tilfelle» - beregning. NVE understreker at det alltid vil være knyttet usikkerhet til støyberegninger og modellering av støyforhold ved vindkraftprosjekter. Ulike beregningsverktøy, valg av metode og valg av parametere/forutsetninger i modellene, herunder markdemping, vindretning og kildestøy, vil gi ulike bilder på støyforholdene. Når dominerende vindretning og andre reelle parametere legges til grunn, mener NVE det er sannsynlig at det faktiske gjennomsnittlige støynivået over året vil bli lavere enn det som er beregnet. NVE minner om at selv om grenseverdiene blir overholdt, vil vindturbinene likevel høres fra bebyggelse nær vindkraftverket. Det

framgår av støyretningslinjen at rundt 15 prosent av befolkningen kan være plaget av støy rundt grenseverdien. Dette gjelder for grenseverdiene for alle typer støykilder, ikke bare vindkraftverk.

I følge vilkår i anleggskonsesjonene skal støynivået ved bygninger med støyfølsom bruk ikke overstige L_{den} 45 dBA, og detaljplanen skal omfatte aktuelle avbøtende tiltak for slik bebyggelse. Det framgår av detaljplanen at ASKO er i dialog med hytteeiere sør for Tindafjellet med formål om å inngå minnelig avtale om kompensasjon for støyulempene som følge av etablering av Tindafjellet vindkraftverk. NVE legger til grunn at ASKO fortsetter denne dialogen, og også kontakter Skytterlaget for å vurdere hvilke avbøtende tiltak som er mest aktuelle for deres klubbhus. Vi vil sette som vilkår at tiltakshaver før oppsetting av vindturbinene skal legge fram status for tiltak knyttet til støyfølsom bebyggelse med beregnet støynivå på over L_{den} 45 dBA for NVE. Dersom det ikke gjennomføres tiltak eller inngås en avtale kan NVE kreve tiltak.

NVE konstaterer at avstanden mellom en av turbinene på Tindafjellet og nærmeste støyfølsomme bygg er ca. 413 m. Støynivået ved denne bygningen er beregnet å være under den anbefalte grenseverdien. NVE presiserer at konsesjonsvilkåret om at støynivået ikke skal overstige L_{den} 45 dBA gjelder i hele driftsperioden. Dersom forutsetningene for beregningene endres i driftsfasen, kan NVE kreve nye beregninger og ev. avbøtende tiltak.

Det framgår av tilleggsberegningen av 10.1.2017 at veitrafikkstøy vil være den dominerende støykilden for boligene ved enden av Langavatnet og Tindafjellet, mens Skurvenuten vindkraftverk vil være den dominerende støykilden for boligene ved Skurvegardane. NVE legger til grunn at for støymottakere nær E39, vil veitrafikkstøy store deler av døgnet maskere støyen fra vindturbinene. Etter NVEs vurdering kan vindkraftverkene imidlertid utgjøre et bidrag til støybildet i perioder med lite trafikk. Virkninger av flerkildestøy ble likevel ikke vurdert til å være så store at de skulle vektlegges i konsesjonsavgjørelsen i 2014. NVE opprettholder denne vurderingen.

Når det gjelder støyvirkninger for framtidig næringsbebyggelse ved Skurvenuten, viser NVE til vårt brev til Bjelland av 20.4.2015. NVE opprettholder vurderingen av at næringsbebyggelsen som reguleringsplanen tillater etablert ikke omfattes av støygrensene i T-1442 (støyretningslinjen). Etter NVEs vurdering er derfor ikke støyvirkninger for denne framtidige bebyggelsen relevant ved vurderingen av detaljplanen for Skurvenuten vindkraftverk.

4.3. Skyggekast

I detaljplanen er det beregnet skyggekastvirkninger fra turbinene i de to vindkraftverkene. Tindafjellet vindkraftverk vil i følge beregningen ikke medføre faktisk skyggekast i over 8 timer per år for noen mottakere, men 14 boliger og én fritidsbolig er beregnet å få teoretisk skyggekast over grenseverdien på 30 minutter per dag. Skurvenuten vindkraftverk vil føre til at klubbhuset til Skytterlaget og sju boliger ved Skurvegarden vil få skyggekast over grenseverdien på åtte timer faktisk skyggekast per år og/eller 30 minutter per dag. Også for eksisterende og fremtidig industri- og næringsbebyggelse på Skurve overskrides grenseverdiene. Det framgår av detaljplanen at eksisterende næringsbebyggelse er lagerbygg uten eksponerte vindusflater mot Skurvenuten. Denne bygningsmassen vurderes derfor ikke som skyggekastfølsom. ASKO skriver i detaljplanen at den nordligste turbinen på Skurvenuten vil utstyres med et software-program som stopper turbinen i de mest kritiske periodene.

Gjesdal kommune forutsetter at NVE stiller nødvendige krav slik at omfanget av skyggekast fra Skurvenuten kommer under anbefalte grenseverdier. Kommunen skriver at de finner det noe underlig at framtidige bygg i området ikke skal vurderes i forbindelse med skyggekast, og at utformingen av disse byggingene i stedet må tilpasses skyggekastvirkninger fra vindturbinene. De påpeker også at selv om skyggekastomfanget for bebyggelsen rundt Tindafjellet er under grenseverdiene, er skyggekast en

ulempe som berører mange. Bjelland mener Skurvenuten vindkraftverk vil medføre skyggekastvirkninger for de framtidige næringsbebyggelse på Skurve Nord, og mener det ikke er rett at prosjekteringen av disse bygningene må tilpasse seg vindkraftverket ved ikke å ha vinduer mot vest.

NVE konstaterer at omfanget av skyggekast har økt noe sammenlignet med det som lå til grunn i konsesjonssøknaden. Det framgår av detaljplanen at ASKO vil utstyre den nordligste av turbinene i Skurvenuten vindkraft med et program som stopper turbinen i de mest kritiske periodene. Dette er etter NVEs vurdering et tiltak som kan avbøte omfanget av skyggekast fra Skurvenuten vindkraftverk for mottakerne hvor grenseverdien på 8 timer faktisk skyggekast per år overskrides. Når det gjelder grenseverdien på 30 minutter faktisk skyggekast per dag, legger NVE til grunn at denne tilsvarer den teoretiske beregningen på dager med sol fra skyfri himmel. Det framgår av detaljplanen at aktuelle avbøtende tiltak kan være å stoppe turbinene eller skjerming hos mottaker, og at det bør gjøres en nærmere vurdering av hvilke tiltak som er mest hensiktsmessige. NVE vil sette vilkår om at tiltakshaver før oppsetting av vindturbinene skal legge fram status for hvordan grenseverdiene for skyggekast kan overholdes for NVE.

Når det gjelder skyggekastvirkninger for framtidig næringsbebyggelse ved Skurvenuten, viser NVE til vårt brev av 11.4.2016 til ASKO Rogaland AS. Her framgår det at NVE mener det ikke kan kreves avbøtende tiltak for nye næringsbygg på Skurve Nord. NVE opprettholder denne vurderingen, samt anbefalingen om at konsesjonær utarbeider nye skyggekastberegninger når tomtene er opparbeidet og byggene skal detaljprosjekteres, slik at ev. kontorlokaler kan plasseres med vindusflater som ikke eksponeres for skyggekast dersom utbygger ønsker dette. NVE understreker at denne anbefalingen ikke legger føringer for utformingen av de nye næringsbyggene, men gir utbygger mulighet til å redusere omfanget av skyggekast for kontorplassene.

4.4. Forholdet til kommunale planer

Konsesjonsbehandling etter energiloven ivaretar langt på vei de samme kravene til saksbehandling som en reguleringsplanbehandling etter plan- og bygningsloven, og for å unngå dobbeltbehandling er derfor energiproduksjonsanlegg unntatt krav om reguleringsplan, jf. plan- og bygningsloven § 12-1. Produksjonsanlegg, herunder vindkraftverk, må imidlertid være avklart i forhold til gjeldende arealdel i kommuneplanen og ev. reguleringsplan(er) før utbygging.

Planområdet for Tindafjellet vindkraftverk er avsatt til LNFR-område i kommuneplanens arealdel (2015-2027). Planområdet er markert som hensynssone H740 *Områder med konsesjon for vindkraftverk* og inngår delvis i sikringssonen rundt reservedrikkevannskilden Langavatnet. Gjesdal kommune ga 19.10.2016 dispensasjon fra kommuneplanen for etablering av veier og vindturbiner på Tindafjellet. Gjesdal kommune skriver i sin høringsuttalelse at de legger til grunn at NVE opprettholder og ev. kompletterer vilkårene som er satt i dispensasjonen. NVE understreker at vilkårene i kommunens dispensasjon må oppfylles av konsesjonær uavhengig av NVEs vedtak om detaljplan.

Vestre del av planområdet for Skurvenuten vindkraftverk er i kommuneplanens arealdel (2015-2027) avsatt til LNFR-område, mens østre del er avsatt til næringsområde. Søndre del av planområdet berører et område som er avsatt til idrettsanlegg. Adkomstveien berører i tillegg et område øst for planområdet som er avsatt til framtidig næringsområde. Planområdet er markert som hensynssone H740 *Områder med konsesjon for vindkraftverk* og inngår delvis i sikringssonen rundt reservedrikkevannskilden Langavatnet

For området som er avsatt til næring gjelder reguleringsplan *Skurve nord, del av Gjesdal Næringspark*, plan ID 201302 (*Skurve Nord*), vedtatt den 9.12.2013 av kommunestyret i Gjesdal kommune. Det

framgår av reguleringsplankartet datert 14.11.2013 at totalt areal regulert til næringsbebyggelse er ca. 213 daa.

ASKO har søkt Gjesdal kommune om dispensasjon fra gjeldende areal- og reguleringsplaner for å etablere Skurvenuten vindkraftverk. Gjesdal kommune v/ formannskapet avsto søknaden i vedtak av 2.6.2016. Gjesdal kommune skriver i sin uttalelse at det hadde vært ønskelig at NVE utsatte behandlingen av detaljplanen til dispensasjonen var gitt, for å sikre at godkjenningen av detaljplanen er sammenfallende med dispensasjonen. Bjelland skriver at detaljplanen ikke kan behandles før det foreligger dispensasjonsvedtak.

NVE viser til at vindkraftverk med endelig konsesjon må være avklart i forhold til gjeldende kommunale planer før utbygging, jf. Ot. Prp. Nr. 32 (2007-2008) s. 41 hvor det heter at "*tiltaket kan ikke gjennomføres før det er gjennomført planendring, gitt dispensasjon eller OED har bestemt at konsesjon får virkning som statlig arealplan*". NVE er delegert myndighet til å fatte vedtak om konsesjon til vindkraftverk. Behandling av detaljplaner for vindkraftverk med endelig konsesjon inngår i NVEs oppfølging av vilkårene i konsesjonene. Anleggskonsesjoner til vindkraftverk meddeles for et konkret areal og en total installert effekt. For at vindkraftverkene skal få en optimal utforming og produksjon er konsesjonene en rammetillatelse som gir nødvendig fleksibilitet vedrørende type, antall og detaljplassering av turbiner og internveier innenfor planområdet. Disse detaljene fastsette senere i detaljplan. NVE kan på den bakgrunn ikke se at behandling av detaljplaner for vindkraftverk bør skje etter kommunal behandling av dispensasjonssøknader. En godkjent detaljplan vil etter NVEs syn bidra til et bedre beslutningsgrunnlag for kommunens behandling av en dispensasjonssøknad.

Virksomheter for gjeldende reguleringsplan Skurve Nord

Gjesdal kommune påpeker at høydeforskjellen mellom den permanente adkomstveien og utsprengt høydenivå innenfor felt 4D i *Skurve Nord* vil bli 40 m, noe som innebærer at det ikke kan sprenges helt inntil bunnen på veifyllingen. Bjelland mener vindkraftverket vil medføre vesentlige begrensninger på selskapets mulighet til å realisere *Skurve Nord*. Bjelland trekker særlig fram arealbeslag som følge av adkomstveien, mulige begrensninger på sprengningsaktiviteten ved masseuttak og virkninger for den framtidige næringsbebyggelse i form av støy, skyggekast og iskast fra vindturbinene. Selskapet krever at NVE ved behandling av detaljplanen avklarer om det blir noen restriksjoner i sprengningsaktiviteten på grunn av vindkraftverket.

I følge tilleggsopplysningene vil den permanente adkomstveien med tilhørende sikkerhetssone beslaglegge ca. 4,5 daa innenfor det regulerte området. Bjelland skriver at dette stemmer i teorien, men mener det reelle arealbeslaget vil bli ca. 19,8 daa. Bjelland skriver at på grunn av veien til vindkraftverket må skjæringsfoten på fjellskjæringen trekkes vesentlig inn på tomt nr. 8 og 9 (felt 4 D i reguleringsplanen) Dette arealbeslaget mener Bjelland gjør disse tomtene ubrukelig (samlet areal ca. 19,8 daa).

NVE konstaterer at den permanente utbyggingsløsningen som er lagt fram i detaljplanen medføre vesentlig mindre arealinngrep i det regulerte næringsområde enn utbyggingsløsningen som lå til grunn for konsesjonsvedtaket av 2014. Mens én av turbinene tidligere var planlagt innenfor det regulerte området, er det nå kun traseen for adkomstvei som overlapper med reguleringsplanen. Vi viser til at konsesjonsvedtaket ikke ble påklaget og at arealbrukskonflikten mellom reguleringsplanen og anleggskonsesjonen er vesentlig redusert fra konsesjons- til detaljplanfasen. På bakgrunn av dette finner ikke NVE grunnlag for å avvise detaljplanen på bakgrunn av virkninger for reguleringsplanen.

NVE viser til at ASKO er meddelt ekspropriasjonstillatelse for erverv av nødvendig grunn til og rettigheter for bygging og drift av Skurvenuten vindkraftverk. Vi forutsetter at ASKO forsøker å komme

til minnelige ordninger med berørte grunneiere/rettighetshavere. Dersom det ikke lykkes, vil skjønnsretten fastsette kompensasjon for areal som kreves avstått til etablering av vindkraftverket. NVE legger til grunn at dette er privatrettslige forhold som ikke inngår i NVEs vurdering av detaljplanen.

NVE legger til grunn at vindkraftverket ikke skal medføre begrensinger i Bjellands sprengingsaktivitet i det regulerte området. Vi viser til vårt notat *Bakgrunn for vedtak* av 19.5.2014 og rådmannens saksfremlegg til kommunestyrets sluttbehandling av reguleringsplanen 9.12.2013. I begge dokumentene framgår det at ASKO er ansvarlig for å ivareta sikkerheten i vindkraftverket med tanke på Bjellands masseuttak. På bakgrunn av dette forventer NVE at ASKO i miljø-, transport- og anleggsplanen for tiltaket beskriver nødvendige sikkerhetstiltak som følge av masseuttaket i det regulerte området. NVE legger til grunn at ASKO ved utarbeidelse av MTA-planen forelegger de foreslåtte sikkerhetstiltakene for Bjelland.

Virkningsfor framtidig næringsområde i kommuneplanens arealdel

Gjesdal kommune og Bjelland skriver at adkomstveien reduserer størrelsen på det framtidige næringsområdet sørøst for planområdet og begrense muligheten for gjennomkjøring/sammenheng mellom dette og Skurve Nord. Grunneier Skurve Eiendom AS har i brev av 9.1.2017 bekreftet at veitraseen er utarbeidet i samarbeid med dem og at detaljplanen ikke er i strid med deres interesser.

NVE kan ikke se at detaljplanen medfører vesentlige virkninger for mulighetene for opparbeidelse av et framtidig næringsområde på gnr./bnr. 3/30 som tilsier at detaljplanen ikke bør godkjennes.

Virkningsfor framtidig utvidelse av Skurve Nord

Kjell Skurve skriver at det er påregnelig at det i framtiden vil bli behov for utvidelse av næringsområdet Skurve Nord på hans eiendommen gnr./bnr. 3/4. Videre mener Skurve at hans eiendom ikke er egnet for etablering av vindkraftverk, da masseuttaket vil medføre støy, støv og rystelser samt fare for at deler av eiendommen raser ut som følge av skjæringer og store høydeforskjeller. Også Bjelland skriver at det er påregnelig at deler av Skurves eiendom kan rase ut som følge av steinknusevirksomheten. På bakgrunn av dette har Bjelland inngått avtale med Skurve om å erverve 200 daa av eiendommen, inkludert arealet hvor den nordre vindturbinene er plassert.

NVE konstaterer at arealet på gnr./bnr. 3/4 som inngår i planområdet til Skurvenuten vindkraftverk i kommuneplanens arealdel er avsatt til LNFR-område. Etter NVEs vurdering er derfor ikke virkninger for et ev. framtidig næringsområde her relevant ved vurdering av detaljplanen. Når det gjelder mulighet for at deler av eiendommen, herunder arealet hvor den nordre vindturbinen er plassert, kan rase ut som følge av realiseringen av reguleringsplanen, forutsetter NVE at Bjelland iverksetter nødvendige tiltak ved drift av masseuttaket slik at dette ikke kan skje.

4.5. Om krav om ny konsesjonsvurdering

Bjelland mener vedtaket er ugyldig fordi selskapet ikke ble behandlet som part i saken. NVE har tidligere vurdert dette og ikke funnet at det foreligger saksbehandlingsfeil. Vi viser til vårt brev til Bjelland v/ Kluge advokatfirma av 4.5.2015.

Videre mener Bjelland planene er såpass endret at det utløser konsesjonsplikt. Selskapet viser til NVEs *Rettleiar for utarbeidning av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) for vindkraftverk (2016)* kap. 1.2 hvor det framgår at "Normalt vil det vere ei konsesjonspliktig endring dersom traséen for tilkomstveg eller kraftleidning blir endra slik at areal som ikkje er undersøkt i konsekvensutreiingane blir teke i bruk." NVE har tidligere vurdert dette og ikke funnet at endringene utløser konsesjonsplikt. Vi viser til vårt brev av 8.11.2016 til ASKO Fornybar AS.

5. NVEs vurdering av økt installert effekt i Tindafjellet vindkraftverk

ASKO søker om å endre den installerte effekten i Tindafjellet vindkraftverk fra 10 MW til 10,35 MW. Bakgrunnen for endringen er optimalisering av produksjonen i vindkraftverket.

Etter NVEs vurdering er det avgjørende at tiltakshaver kan utnytte konkurransen i leverandørmarkedet og de siste års teknologiutvikling for å sikre at en utbygging av Tindafjellet vindkraftverk kan bli økonomisk bærekraftig. Økt installert effekt fra 10 MW til 10,35 MW vil ikke medføre endrete virkninger for omgivelsene. Det vil bli samme antall turbiner og tårnhøyde/rotordiameter vil ikke bli endret sammenlignet med utbygging i henhold til gjeldende anleggskonsesjon. Den økte effektinstallasjonen i hver turbin vil derfor ikke medføre merkbare endringer. Omsøkt løsning vil ikke være i strid med *Forskrift om konsekvensutredninger for tiltak etter sektorlover* med virkningsdato fra 1.1.2015.

6. Vedtak

Med hjemmel i vilkår nr. 12 i anleggskonsesjoner datert 19.5.2014 og 20.5.2014 godkjenner Norges vassdrags- og energidirektorat framlagte detaljplaner av 11.11.2016 for bygging av Skurvenuten vindkraftverk og Tindafjellet vindkraftverk i Gjesdal kommune, Rogaland.

NVE har satt følgende vilkår til godkjenningen:

- Før oppsetting av vindturbiner skal tiltakshaver legge fram status for tiltak knyttet til støyfølsomme boliger/fritidsboliger med et støynivå på over Lden 45 dBA for NVE. NVE kan kreve nye tiltak dersom dette ikke vurderes til å være tilstrekkelig.
- Før oppsetting av vindturbiner skal tiltakshaver legge fram status for tiltak knyttet til skyggekastfølsomme boliger/fritidsboliger med skyggekastomfang over grenseverdiene for NVE. NVE kan kreve nye tiltak dersom dette ikke vurderes til å være tilstrekkelig.
- Hvordan allmennhetens adkomstmuligheter til Skurvenuten skal ivaretas ved opparbeidelsen av planområdet, jf. konsesjonsvilkår nr. 14 i anleggskonsesjonen til Skurvenuten vindkraftverk, skal inngå som en del av MTA-planen.

Videre forutsetter NVE at konsesjonær følger opp Gjesdal kommunes vedtak om dispensasjon og omdisponering av areal for Tindafjellet med tilhørende vilkår. Disse er gjengitt i vedlegg 3. NVE gjør oppmerksom på at det er kommunen som har ansvar for å påse at vilkårene følges.

I medhold av energiloven § 3-1 gir Norges vassdrags- og energidirektorat, under henvisning til søknad av 11.11.2016 fra ASKO Rogaland AS, tillatelse til å øke installert effekt i Tindafjellet vindkraftverk fra 10 til 10,35 MW. NVE har i vedtaket lagt avgjørende vekt på at økningen av installert ikke vil medføre merkbare virkninger for omgivelsene, jf. ovenstående vurdering.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretningen er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Arne Olsen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: 3

Kopi til:

Advokatene Stokkeland, Sørensen & Skjefrås DA
Anne Margrethe Kyllingstad
Arvid Kyllingstad
Asko Fornybar AS v/Ronny Johnsrød
Bjarte Idland
CE Næring AS
Fylkesmannen i Rogaland
Gjesdal kommune
Gjesdalbuen AS v/Kristine Stensland
Haver Advokatfirma Ans
Hubertus AS
IVAR IKS
Kjell Ådne Skurve
Kluge Advokatfirma AS
Mona Langeland
Rogaland fylkeskommune
Skurve Eiendom AS
Statens Vegvesen - region vest
Statnett SF
Tommy Figved